

Tomi Reich

Amintiri din Timisoara

Partea III

Cine a mâncat cartofii ?

Pe vremea studenției mele la Timișoara, în fiecare zi de miercuri după-masă, obișnuiam să-l vizitez pe unchiul Ivan. Era medic specialist în chirurgie ortopedică și director al Clinicii de Ortopedie. Când avea timp și era bine dispus, mă invita la un mic restaurant din apropiere, la o bere.

Unchiul Ivan era mare amator de muzică ușoară românească; când era bine dispus, fredona toată ziua ultimele șlagăre la modă. (De menționat că de fiecare dată când se lansa un nou șlagăr, apărea, mai devreme sau mai târziu, și o "versiune studentească" a șlagărului respectiv, de multe ori cu vădit caracter anti-comunist și uneori chiar licențios).

Într-o zi frumoasă, în toamna anului 1961, tocmai ajunsesem la vizită la unchiul Ivan și imediat am "ghicit" că era bine dispus. Fredona de zor un șlagăr la modă: " Pe strada mea e toamnă iar" (versiunea studentească) care începea cam așa:

" Pe strada mea e toamnă iar,
Se dă făina la cartelă,
Și lumea-i toată sub umbrelă,
Și coada-i pân' la felinar....."

Apoi ne-am dus la restaurant, de unde ne-am întors la Clinică pe la ora cinci și jumătate. " Acum scuză-mă, dar am de lucru !" mi-a declarat unchiul. Eu am înțeles aluzia, mi-am luat rămas bun și m-am îndreptat spre ieșire. Dar abia făcusem câțiva pași, când unchiul Ivan m-a oprit:

"Stai! Am o propunere! La ora șase avem o ședință cu un "tovarăș" de la Comitetul Orășenesc de Partid. Tu-l cunoști pe Katona bacsi ! Va fi și el acolo. Știe el să pună niște întrebări de toată frumusețea. Merită să-l auzi !" Pe Katona bacsi îl cunoșteam într-adevăr. Era mecanicul de întreținere a Clinicii : un om de vreo 60 de ani, excelent meseriaș, foarte corect, foarte deștept.

Pe la ora șase, aproape tot personalul se afla deja în sala de ședințe. Eu m-am așezat în ultimul rând, în penumbră, pentru a nu fi remarcat că nu făceam parte din personal. Șeful secției de cadre a rostit o scurtă cuvântare despre scopul ședinței, apoi tovarășul de la Comitetul Orășenesc a luat cuvântul. Tovarășul a prezentat pe larg strategia justă și înțeleaptă a partidului în toate domeniile: industria, agricultura, învățământul, cultura, cercetarea științifică și așa mai departe. Totul era prezentat în roz și elogiât până la absurd.

La un moment dat, tovarășul a sesizat, probabil, că a mers cam departe și a declarat: " Cu toate realizările noastre mari și importante, nu avem pretenția că

totul e perfect. Mai sunt greutate, mai sunt deficiențe, mai sunt obstacole de trecut ! Socialismul nu se construiește de la o zi pe alta. Câteodată mai trebuie să facem și sacrificii. Da, da, sacrificii, așa cum ați auzit ! Și dacă ne este greu, să luăm exemplul de la muncitorii sovietici, care, în anii 30, lucrau 12 ore pe zi, în frig, în condiții vitrege și mâncau doar coji de cartofi, căci altceva nu era, dar construiau socialismul !"

Tovarășul și-a terminat discursul, fiind răsplătit cu aplauze furtunoase. Șeful secției de cadre a mulțumit oratorului pentru frumosul discurs și a propus audienței să pună întrebări și să facă comentarii.

Katona bacsi a fost singurul care avea ceva de întrebat:

" Aș vrea să vă întreb ceva în legătură cu hrana muncitorilor sovietici.

Dumneavoastră ați afirmat că ei mâncau doar coji de cartofi. Eu cred că dacă au fost coji de cartofi, atunci au fost și cartofi ! Și cartofii aveau și miez ! Și miezul cine l-a mâncat ? "

Tovarășul de la Comitetul Orășenesc a rămas perplex. La o astfel de întrebare nu s-a așteptat. A bâiguit ceva sub nas, despre lupta de clasă și dușmanul de clasă, iar șeful secției de cadre i-a venit în ajutor și a declarat ședința închisă.

A doua zi, Katona bacsi nu s-a prezentat la muncă. Pe la ora 10 soția lui a telefonat unchiului Ivan, anunțând că soțul ei era gripat și a primit trei zile de concediu de boală. Dar cele trei zile au trecut și Katona bacsi tot nu s-a prezentat la muncă.

În ziua a patra, din proprie inițiativă, unchiul Ivan l-a vizitat la el acasă și atunci a aflat adevărul: scurt timp după ședință, Katona bacsi a fost "ridicat", dus la sediul Securității și bătut crunt.

De atunci, Katona bacsi nu mai punea întrebări la ședințe.

Partea I http://www.bjt2006.org/TR_Amintiri_Tim1_4711.pdf

Partea II http://www.bjt2006.org/TR_Amintiri_Tim2_4911.pdf